

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๕๑๐.๔/๖๓๓

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๖๓ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การออกหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการประมง พ.ศ. และร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ สำหรับคนต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม เพื่อทำงานกับนายจ้างในกิจการประมงทะเล ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย ด่วนที่สุด ที่ สปท ๕๐๒/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๖
๒. สำเนาหนังสือสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย ด่วนที่สุด ที่ สปท ๕๒๖/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๖
๓. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย
๔. ร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การออกหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการประมง พ.ศ.
๕. ตารางเปรียบเทียบการแก้ไขร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การออกหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการประมง พ.ศ.
๖. ร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ สำหรับคนต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม เพื่อทำงานกับนายจ้างในกิจการประมงทะเล ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่
๗. สำเนาหนังสือกรมการจัดหางาน ด่วนที่สุด ที่ รง ๐๓๑๖.๕/๓๔๑๖๓๗ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๖
๘. รายงานการประชุมคณะกรรมการแก้ไขปัญหาประมงทะเล ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖
๙. รายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖
๑๐. บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญประกอบร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฯ

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง ร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การออกหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการประมง พ.ศ. และร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ สำหรับคนต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม เพื่อทำงานกับนายจ้างในกิจการประมงทะเล ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) และ (๖)

/ทั้งนี้...

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๑.๑ การดำเนินการที่ผ่านมารวมประมงได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานประมงทะเล ตามมาตรา ๘๓ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การออกหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการประมง พ.ศ. ๒๕๖๕ เปิดให้คนต่างด้าวที่ถือหนังสือเดินทางหรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทางที่ยังไม่หมดอายุและมีรอยตราประทับตรวจหนังสือเดินทางขาเข้า หรือคนต่างด้าวที่เคยได้รับหนังสือคนประจำเรือตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการออกหนังสือคนประจำเรือ สามารถยื่นขอรับหนังสือคนประจำเรือ ได้ปีละ ๒ ครั้ง ครั้งละ ๓ เดือน ซึ่งจะอนุญาตให้คนต่างด้าวสามารถทำงานในเรือประมงได้ไม่เกิน ๒ ปี และใช้หนังสือคนประจำเรือตามมาตรา ๘๓ ให้ถือว่าเป็นการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และใบอนุญาตให้ทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว แต่เนื่องจากประกาศกระทรวงมหาดไทยที่เกี่ยวข้อง ยังไม่สอดคล้องกับช่วงเวลาการเปิดขึ้นทะเบียนตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฯ จึงทำให้ไม่สามารถรองรับมาตรการของภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงาน และคุ้มครองให้คนต่างด้าวได้รับการจ้างงานโดยถูกกฎหมายได้ อาศัยอำนาจตามมาตรา ๘๓ วรரசยาม แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้คณะรัฐมนตรีประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข สำหรับการออกหนังสือคนประจำเรือ จึงจัดทำร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การออกหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการประมง พ.ศ. เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๑) และ (๖)

๑.๒ โดยที่ มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติว่า ในกรณีพิเศษเฉพาะเรื่อง รัฐมนตรีโดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีจะอนุญาตให้คนต่างด้าวผู้ใดหรือจำพวกใดเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรภายใต้เงื่อนไขใด ๆ หรือจะยกเว้นไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีใด ๆ ก็ได้ จึงต้องเสนอร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษสำหรับคนต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนามมา เพื่อทำงานกับนายจ้างในกิจการประมงทะเล ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ เข้าข่ายประเภทเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๑) และ (๖)

๑.๓ การปฏิบัติงานขึ้นทะเบียนคนต่างด้าวเพื่อทำงานในกิจการประมงทะเล และการออกหนังสือคนประจำเรือจึงต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ กระทรวงสาธารณสุขตรวจสุขภาพและทำประกันสุขภาพของคนต่างด้าว กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจัดทำสัญญาจ้างตามแบบที่กำหนด กรมการจัดหางานออกใบอนุญาตทำงาน กระทรวงมหาดไทยออกประกาศกระทรวงมหาดไทยที่เกี่ยวข้อง กรมการปกครองจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวผู้ไม่มีสัญชาติไทย และสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจัดเก็บอัตลักษณ์บุคคล (Biometrics) ตรวจลงตราและประทับตราอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรแก่คนต่างด้าว

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๒.๑ เป็นเรื่องที่ต้องเสนอโดยเร่งด่วนเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานเพื่อทำงานในเรือประมงทะเล ซึ่งอาจกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยในภาพรวม

๒.๒ คนต่างด้าวที่ได้รับหนังสือคนประจำเรือสำหรับคนต่างด้าว กรณีที่ไม่มีใบอนุญาตทำงานตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ เรื่อง การออกหนังสือคนประจำเรือ

/ตามกฎหมาย

ตามกฎหมายว่าด้วยการประมง พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ได้ออกหนังสือคนประจำเรือไปแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ มีจำนวนประมาณ ๖,๐๐๐ คน หากคนต่างด้าวผู้นั้นอยู่ในราชอาณาจักรเกินระยะเวลาได้รับอนุญาตก่อนได้รับหนังสือคนประจำเรือ จะส่งผลให้หนังสือคนประจำเรือที่ได้รับสิ้นผลทางกฎหมาย และแรงงานที่ทำงานบนเรือประมงเป็นแรงงานที่ผิดกฎหมาย ดังนั้น จึงจำเป็นต้องอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ อนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษและทำงานต่อไปได้

๓. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๓.๑.๑ เนื่องจากนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พร้อมด้วยคณะได้ลงพื้นที่ในการปฏิบัติงานไปตรวจราชการ ณ ท่าเทียบเรือจังหวัดสมุทรสงคราม เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๖ ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้มีข้อสั่งการให้กรมประมงเร่งรัดการดำเนินการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานในภาคประมง ประกอบกับกรมประมงได้รับหนังสือสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย จำนวน ๒ ฉบับ คือ (๑) ขอความอนุเคราะห์ให้มีการแก้ไขประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การออกหนังสือคนประจำเรือ ตามกฎหมายว่าด้วยการประมง พ.ศ. ๒๕๖๕ เนื่องจากประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การออกหนังสือคนประจำเรือ ตามกฎหมายว่าด้วยการประมง พ.ศ. ๒๕๖๕ ฉบับปัจจุบัน ไม่สามารถรองรับมาตรการของภาครัฐในการแก้ไข ปัญหาแรงงาน และคุ้มครองให้คนต่างด้าวได้รับการจ้างงานโดยถูกกฎหมายได้ (๒) ขอความอนุเคราะห์ปรับแก้ ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ สำหรับคนต่างด้าว สัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม เพื่อทำงานกับนายจ้างในกิจการประมงทะเล ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๕ เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนให้กับผู้ประกอบการประมงทั้งขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ - ๒

๓.๑.๒ กรมประมงได้มีการประชุมหารือการแก้ไขประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การออกหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการประมง พ.ศ. ๒๕๖๕ และประกาศกระทรวงมหาดไทย ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กรมการปกครอง กรมสวัสดิการ และคุ้มครองแรงงาน กรมการจัดหางาน และสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย ต่อมาวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๖ และ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ได้พิจารณาร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การออกหนังสือคนประจำเรือ ตามกฎหมายว่าด้วยการประมง พ.ศ. และร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าว อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ สำหรับคนต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม เพื่อทำงาน กับนายจ้างในกิจการประมงทะเล ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ในเรือประมง โดยมีสาระสำคัญในการแก้ไขประกาศฯ ดังนี้

๓.๑.๒.๑ ร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฯ

๑) เพิ่ม “สัญชาติอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ประกาศกำหนด” ในคำนิยาม “คนต่างด้าว” เพื่อรองรับการเปิดให้แรงงานสัญชาติอื่นสามารถ มาทำงานในภาคประมงทะเลได้ในอนาคต

๒) กรณีการยื่นคำขอหนังสือคนประจำเรือสำหรับคนต่างด้าว กรณีที่ ไม่มีใบอนุญาตทำงาน (Seabook เล่มสีเหลือง) โดยขอปรับแก้ไขข้อความดังนี้

(๑) เพิ่มสัญชาติเวียดนาม และสัญชาติอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด

(๒) ตัด “กลุ่มคนต่างด้าวที่ถือหนังสือคนประจำเรือตามประกาศ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการออกหนังสือคนประจำเรือและระยะเวลาการอนุญาตสิ้นสุดลง (Seabook เล่มเดิม ที่หมดอายุ)” ออก

(๓) เปิดรับคำขออนุญาตทำงาน (Seabook เล่มสี่เหลือง) ตลอดทั้งปี ซึ่งตอนยื่นคำขอต้องเป็นคนต่างด้าวที่มีระยะเวลาการอยู่ในราชอาณาจักร (ไม่ Overstay)

(๔) การตรวจสุขภาพของคนต่างด้าวต่อการตรวจโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ออก

(๕) เพิ่มหลักฐานประกันสุขภาพอื่น โดยผู้แทนกระทรวงสาธารณสุขเสนอเป็น “ใบเสร็จรับเงินที่มีการระบุระยะเวลาคุ้มครองในใบเสร็จรวมถึงเลขประจำตัวของแรงงานที่ใช้ในการขึ้นทะเบียนประกันสุขภาพ” เนื่องจากเดิมต้องมีบัตรประกันสุขภาพเพื่อมาเป็นหลักฐาน แต่การได้รับบัตรประกันสุขภาพโรงพยาบาลในบางพื้นที่มีระยะเวลานาน

(๖) เพิ่มการตรวจสุขภาพและการประกันสุขภาพ แรงงานต่างด้าวสามารถดำเนินการจากโรงพยาบาลภาครัฐหรือโรงพยาบาลเอกชนที่ได้ดำเนินการผ่าน MOU กับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เพื่อตรวจสอบและควบคุมมาตรฐาน

๓) ปรับคำนิยามและการขอรับเอกสาร “ใบอนุญาตทำงาน” ให้ครอบคลุมเอกสารหลักฐานอื่นที่แสดงการอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว เพื่อใช้ประกอบการยื่นคำขออนุญาตทำงาน (Seabook เล่มสี่เขียว)

๓.๑.๒.๒ ร่างประกาศกระทรวงมหาดไทยฯ

๑) ให้สามารถรองรับคนต่างด้าวสัญชาติเวียดนาม หรือสัญชาติอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดเพิ่มเติม ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ทั้งนี้ การรองรับสัญชาติอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดเพิ่มเติม ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ต้องแก้ไขประกาศกระทรวงมหาดไทยทุกครั้งที่มีการกำหนดสัญชาติใหม่

๒) อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อคุ้มครองให้

(๑) คนต่างด้าวที่ระยะเวลาการอนุญาตสิ้นสุดลง แต่ไม่ได้เดินทางออกนอกราชอาณาจักร (Overstay) สามารถยื่นคำขออนุญาตทำงานตามร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฯ จัดเก็บอัตลักษณ์บุคคล จัดทำทะเบียนประวัติ และตรวจลงตราให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวได้ภายใน ๙๐ วันนับแต่ประกาศมีผลใช้บังคับ

(๒) คนต่างด้าวที่ยื่นคำขอรับหนังสือคนประจำเรือตามร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ฉบับใหม่ (ตอนยื่นคำขอต้องเป็นคนไม่ Overstay) และได้ไปดำเนินการจัดเก็บอัตลักษณ์บุคคลแล้ว ให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษได้จนกว่าจะได้รับหนังสือคนประจำเรือ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๔๕ วัน

(๓) คนต่างด้าวที่ต่ออายุหนังสือคนประจำเรือไม่ทันภายในระยะเวลาตามข้อ ๑๗ ของประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การออกหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการประมง พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษได้ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่หนังสือคนประจำเรือเดิมสิ้นอายุ เพื่อดำเนินการตามร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ซึ่งระยะเวลาสอดคล้องกับข้อ ๑๗ วรรคสองที่กำหนดให้สามารถยื่นขอใหม่ได้ภายใน ๖๐ วัน

(๔) คนต่างด้าวที่ได้รับหนังสือคนประจำเรือตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ให้สามารถอยู่และทำงานในเรือประมงต่อไปได้โดยไม่ผิดกฎหมาย

๓.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

ผลการดำเนินงานตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การออกหนังสือคนประจำเรือ ตามกฎหมายว่าด้วยการประมง พ.ศ. ๒๕๖๕ และประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าว อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ สำหรับคนต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม เพื่อทำงาน กับนายจ้างในกิจการประมงทะเล ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๕ มีการเปิดให้รับคำขอ หนังสือคนประจำเรือสำหรับคนต่างด้าว กรณีที่ไม่มีใบอนุญาตทำงาน จำนวน ๓ รอบ มีแรงงานต่างด้าว มายื่นขอหนังสือคนประจำเรือ รวมจำนวนทั้งสิ้น ๗,๑๔๗ ราย ได้แก่ สัญชาติกัมพูชา จำนวน ๕,๓๖๒ ราย สัญชาติเมียนมา จำนวน ๑,๕๓๓ ราย และสัญชาติลาว จำนวน ๒๕๑ ราย

๓.๓ สารสำคัญข้อเท็จจริงของเรื่อง

เนื่องจากประกาศกระทรวงมหาดไทยฯ อนุญาตให้คนต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักร เป็นกรณีพิเศษไม่สอดคล้องกับช่วงเวลาการเปิดรับคำขอหนังสือคนประจำเรือสำหรับคนต่างด้าว กรณีที่ไม่มี ใบอนุญาตทำงานของประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฯ จึงทำให้ไม่สามารถรองรับมาตรการของภาครัฐในการ แก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงาน และคุ้มครองให้คนต่างด้าวได้รับการจ้างงานโดยถูกกฎหมายได้ ดังนั้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาแรงงานประมงทะเลได้รับการแก้ไข และสนับสนุนให้มีแรงงานเพิ่มมากขึ้น กรมประมง เห็นควรยกเลิกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ เรื่อง การออกหนังสือคนประจำเรือ ตามกฎหมายว่าด้วยการประมง พ.ศ. ๒๕๖๕ และประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕ เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ สำหรับคนต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม เพื่อทำงานกับนายจ้างในกิจการประมงทะเล ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๕ และยกร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การออกหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมาย ว่าด้วยการประมง พ.ศ. และร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักร เป็นกรณีพิเศษ สำหรับคนต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม เพื่อทำงานกับนายจ้างในกิจการ ประมงทะเล ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบ

๓.๔ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

กรมประมงได้นำร่างประกาศทั้งสองฉบับไปรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างประกาศดังกล่าว ตามกฎกระทรวงกำหนดร่างกฎที่จะต้องจัดให้มีการรับฟัง ความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ. ๒๕๖๕ แล้ว สรุปผลการวิเคราะห์ผลกระทบของร่างกฎหมาย ดังนี้

๓.๔.๑ กฎนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระแก่ชาวประมง แรงงานภาคการประมง ผู้ประกอบการ ประชาชน เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ และเอกชนที่ทำการประมง

๓.๔.๒ กฎนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชน เพื่อเป็นการ ดำเนินการที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ตอบสนองความต้องการแรงงานบนเรือประมงของ ผู้ประกอบการประมง รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ประกอบการประมงปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และอำนวยความสะดวก ในการจัดทำเอกสารประกอบการขอรับหนังสือคนประจำเรือสอดคล้องกับวิถีสถานการณ์ในปัจจุบัน อีกทั้ง แรงงานได้รับการจ้างงานโดยถูกต้องตามกฎหมาย ได้รับความคุ้มครองและสิทธิ

๓.๔.๓ กรมประมงจะทำแนวปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยการจัด ประชุมซักซ้อมความเข้าใจในการดำเนินงาน และประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้ที่ เกี่ยวข้องได้เตรียมการเพื่อการปฏิบัติเป็นไปในทิศทางเดียวกันตามประกาศฉบับนี้ และอยู่ระหว่างขอรับ การจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาระบบการออกหนังสือคนประจำเรือสำหรับคนต่างด้าวให้สามารถเชื่อมโยง ข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ครอบคลุมและลดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้สะดวกยิ่งขึ้น

ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๔. สาระสำคัญของร่างกฎหมาย

๔.๑ สาระสำคัญของร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การออกหนังสือคนประจำเรือ ตามกฎหมายว่าด้วยการประมง พ.ศ.

กฎหมายเดิม	ร่างกฎหมายที่เสนอ	หมายเหตุ
“คนต่างด้าว” หมายความว่า บุคคล ธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย และมีสัญชาติ กัมพูชา ลาว เมียนมา เวียดนาม คนได้รับ สถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วย กฎหมายตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และคนไม่มีสถานะทางทะเบียนและได้รับ บัตรประจำตัวตามระเบียบสำนักทะเบียน กลางซึ่งออกตามกฎหมายว่าด้วย การทะเบียนราษฎร	เพิ่มสัญชาติอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศ กำหนด	คำนิยาม “คนต่างด้าว”
“ใบอนุญาตทำงาน” หมายความว่า ใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วย การบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว	เพิ่มให้หมายความรวมถึงการอนุญาต ทำงานเอกสารอื่นตามกฎหมายว่าด้วย การบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวด้วย	คำนิยาม “ใบอนุญาตทำงาน” และเอกสาร ประกอบการขอรับ หนังสือคนประจำ เรือ กรณีที่มี ใบอนุญาตทำงาน
เปิดให้คนต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว หรือเมียนมา ต้องถือหนังสือเดินทางหรือ เอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางที่ยัง ไม่หมดอายุ และมีรอยตราประทับตรวจ หนังสือเดินทางขาเข้า หรือหนังสือ คนประจำเรือตามประกาศสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยการออกหนังสือ คนประจำเรือและระยะเวลาการอนุญาต สิ้นสุดลงมาขึ้นทะเบียนและยื่นคำขอรับ หนังสือคนประจำเรือ กรณีที่ไม่มี ใบอนุญาตทำงาน ได้ตามช่วงเวลา ดังต่อไปนี้ (๑) ระหว่างวันที่ ๑ เมษายน ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน (๒) ระหว่างวันที่ ๑ กันยายน ถึง วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน	เปิดให้คนต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา เวียดนาม หรือสัญชาติอื่น ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ประกาศกำหนด ต้องถือ หนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทน หนังสือเดินทางที่ยังไม่หมดอายุ และ มีรอยตราประทับตรวจหนังสือเดินทาง ขาเข้า มาขึ้นทะเบียนและยื่นคำขอรับ หนังสือคนประจำเรือ กรณีที่ไม่มี ใบอนุญาตทำงาน ได้ตลอดทั้งปี	คุณสมบัติของ คนต่างด้าวและ ระยะเวลาการเปิดให้ ยื่นคำขอหนังสือ คนประจำเรือ กรณี ที่ไม่มีใบอนุญาต ทำงาน

กฎหมายเดิม	ร่างกฎหมายที่เสนอ	หมายเหตุ
การพิจารณาออกหนังสือคนประจำเรือ กรณีคนต่างด้าวไม่มีใบอนุญาตทำงาน จะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้ (๑) คนต่างด้าวจะต้องมีใบรับรองการตรวจสุขภาพซึ่งครอบคลุมถึงการตรวจโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และการประกันสุขภาพมีอายุคุ้มครองอย่างน้อยเท่ากับระยะเวลาตามสัญญาจ้าง ทั้งนี้ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการตรวจสุขภาพและประกันสุขภาพแรงงานต่างด้าว (๒) เจ้าของเรือได้จัดทำหนังสือสัญญาจ้างตามแบบที่กำหนดในประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง กำหนดแบบสัญญาจ้างลูกจ้างในงาน ประมงทะเล โดยระบุวันจ้างและวันสิ้นสุดการจ้าง ซึ่งต้องไม่เกินสองปี และให้เจ้าหน้าที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานตรวจสอบความถูกต้อง รวมทั้งสัมภาษณ์คนต่างด้าว ก่อนลงลายมือชื่อกำกับรับรองความถูกต้อง (๓) คนต่างด้าวจัดเก็บข้อมูลอัตลักษณ์บุคคล (๔) คนต่างด้าวจัดทำทะเบียนประวัติหรือบัตรประจำตัวตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร	การพิจารณาออกหนังสือคนประจำเรือ กรณีไม่มีใบอนุญาตทำงาน จะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้ (๑) คนต่างด้าวจะต้องมีใบรับรองการตรวจสุขภาพ และการประกันสุขภาพหรือใบเสร็จรับเงินที่มีการระบุระยะเวลาคุ้มครองในใบเสร็จรวมถึงเลขประจำตัวของแรงงานที่ใช้ในการขึ้นทะเบียนประกันสุขภาพ มีอายุคุ้มครองอย่างน้อยเท่ากับระยะเวลาตามสัญญาจ้าง ทั้งนี้ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการตรวจสุขภาพและประกันสุขภาพแรงงานต่างด้าว จากโรงพยาบาลภาครัฐหรือโรงพยาบาลเอกชนที่ได้ดำเนินการผ่าน MOU กับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เพื่อตรวจสอบและควบคุมมาตรฐาน (๒) เจ้าของเรือได้จัดทำหนังสือสัญญาจ้างตามแบบที่กำหนดในประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง กำหนดแบบสัญญาจ้างลูกจ้างในงาน ประมงทะเล โดยระบุวันจ้างและวันสิ้นสุดการจ้าง ซึ่งต้องไม่เกินสองปี และให้เจ้าหน้าที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานตรวจสอบความถูกต้อง รวมทั้งสัมภาษณ์คนต่างด้าว ก่อนลงลายมือชื่อกำกับรับรองความถูกต้อง (๓) คนต่างด้าวจัดเก็บข้อมูลอัตลักษณ์บุคคล (๔) คนต่างด้าวจัดทำทะเบียนประวัติหรือบัตรประจำตัวตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร	หลักเกณฑ์ การพิจารณา เอกสาร ประกอบการยื่น คำขอรับหนังสือ คนประจำเรือ กรณี ไม่มีใบอนุญาต ทำงาน

ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ - ๕

๔.๒ สารสำคัญของประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ สำหรับคนต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม เพื่อทำงานกับนายจ้างในกิจการประมงทะเล ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่

พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๘๑ บัญญัติว่า คนต่างด้าวผู้ใดอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือการอนุญาตสิ้นสุดหรือถูกเพิกถอน ต้องได้รับโทษทางอาญา และมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่จะส่งตัวคนต่างด้าวผู้นั้นกลับออกไปนอกราชอาณาจักรก็ได้ ประกอบกับรัฐมนตรีได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ออกคำสั่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘ ไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกเข้ามาในราชอาณาจักร กรณีคนต่างด้าวผู้นั้นอยู่ในราชอาณาจักรเกินระยะเวลาได้รับอนุญาต ดังนั้น การเปิดให้คนต่างด้าวมาขึ้นทะเบียนและขอรับหนังสือคนประจำเรือ จำเป็นต้องอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรีออกประกาศกระทรวงมหาดไทยเพื่อยกเว้นให้คนต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม ดังนี้

๔.๒.๑ ที่ถือหนังสือเดินทาง หรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางที่ยังไม่หมดอายุ และมีรอยตราประทับตรวจหนังสือเดินทางขาเข้าโดยเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรก่อนวันยื่นขอรับหนังสือคนประจำเรือ และระยะเวลาการอนุญาตสิ้นสุดลง แต่ไม่ได้เดินทางออกนอกราชอาณาจักร

๔.๒.๒ ถือหนังสือเดินทาง หรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางที่ยังไม่หมดอายุ และมีรอยตราประทับตรวจหนังสือเดินทางขาเข้า โดยยื่นขอรับหนังสือคนประจำเรือและได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลอัตลักษณ์บุคคลแล้ว และให้หมายความรวมถึงคนต่างด้าวที่ยื่นขอต่ออายุหนังสือคนประจำเรือ กรณีที่ไม่มีใบอนุญาตทำงานตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฯ และระยะเวลาการอนุญาตยังไม่สิ้นสุดลงนับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลบังคับใช้

๔.๒.๓ ที่ได้รับหนังสือคนประจำเรือสำหรับคนต่างด้าว กรณีที่ไม่มีใบอนุญาตทำงานตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการออกหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายการประมง และระยะเวลาการอนุญาตสิ้นสุดลงนับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลบังคับใช้

๔.๒.๔ ที่ได้รับหนังสือคนประจำเรือสำหรับคนต่างด้าว กรณีที่ไม่มีใบอนุญาตทำงานตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ เรื่อง การออกหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการประมง พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ได้ออกไปแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ และให้หมายความรวมถึงคนต่างด้าวตามคำสั่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อเปิดให้คนต่างด้าวตามข้อ ๔.๓.๑ ถึง ๔.๓.๓ มาขึ้นทะเบียนยื่นคำขอรับหรือต่ออายุหนังสือคนประจำเรือ แล้วแต่กรณี และคนต่างด้าวตามข้อ ๔.๓.๔ ที่ได้รับหนังสือคนประจำเรือไปแล้ว โดยชอบหรือมิชอบด้วยกฎหมาย โดยให้คนต่างด้าวกลุ่มดังกล่าวสามารถอยู่ในราชอาณาจักรได้เป็นการชั่วคราวโดยมีระยะเวลาตามอายุหนังสือคนประจำเรือตามมาตรา ๘๓ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่ไม่เกิน ๒ ปี โดยทั้งนี้หากคนต่างด้าวผู้ใดประสงค์จะออกนอกบริเวณท่าเทียบเรือประมงตามมาตรา ๘๓ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้คนต่างด้าวผู้นั้นจะต้องได้รับการตรวจลงตราและประทับตราอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองสำหรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับการตรวจลงตราและประทับตราอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรไว้แล้ว หากประสงค์จะอยู่ในราชอาณาจักรเพื่อการทำงานต่อไปอีก ให้ขออนุญาตอยู่ในราชอาณาจักรได้อีกไม่เกินระยะเวลาตามอายุหนังสือคนประจำเรือ ซึ่งในกรณีที่หนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางสิ้นอายุ ให้คนต่างด้าวดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งเอกสารดังกล่าว เพื่อใช้ในการขอรับการตรวจลงตราหรือตรวจอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวแล้วแต่กรณี ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

๕. ประโยชน์และผลกระทบ

๕.๑ เพื่อให้การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวในภาคประมง โดยใช้มาตรา ๘๓ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ตอบสนองความต้องการแรงงานบนเรือประมงของผู้ประกอบการประมง เนื่องจากแรงงานต่างด้าวมีความสำคัญและจำเป็นในการทำการประมง ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๕.๒ เพื่อให้การออกหนังสือคนประจำเรือ ตามมาตรา ๘๓ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการประมงปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และอำนวยความสะดวกในการจัดทำเอกสารประกอบการขอรับหนังสือคนประจำเรือสอดคล้องกับวิถีสถานการณ์ในปัจจุบัน อีกทั้งแรงงานได้รับการจ้างงานโดยถูกต้องตามกฎหมาย ได้รับความคุ้มครองและสิทธิประโยชน์ ตามสิทธิที่พึงจะได้รับ ลดปัญหาการใช้แรงงานผิดกฎหมาย แรงงานบังคับ และการค้ามนุษย์

๕.๓ เพื่อให้คนต่างด้าวที่ได้รับหนังสือคนประจำเรือสำหรับคนต่างด้าว กรณีที่ไม่มีใบอนุญาตทำงานตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การออกหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการประมง พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ได้ออกหนังสือคนประจำเรือไปแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ มีจำนวนประมาณ ๖,๐๐๐ คน หากคนต่างด้าวผู้นั้นอยู่ในราชอาณาจักรเกินระยะเวลาได้รับอนุญาตก่อนได้รับหนังสือคนประจำเรือ ให้สามารถอยู่และทำงานในเรือประมงต่อไปได้ โดยไม่ผิดกฎหมาย

๖. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

งบประมาณจากต้นสังกัดของแต่ละหน่วยงานที่ร่วมดำเนินการ

๗. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ คณะกรรมการนโยบายการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (คปต.) ซึ่งกรมการจัดหางานในฐานะเลขานุการ คปต. แจ้งว่าการใช้อำนาจตามมาตรา ๘๓ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ของการออกหนังสือคนประจำเรือตามร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ดังกล่าว ให้เสนอคณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี โดยไม่ต้องผ่านคณะกรรมการนโยบายการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (คปต.) ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗

๗.๒ คณะกรรมการแก้ไขปัญหาประมงทะเล เมื่อคราวการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ มีมติเห็นชอบ มอบหมายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมง ดำเนินการออกประกาศกฎหมายลำดับรองกลุ่มที่ต้องปรับแก้ไข ซึ่งหารือจนได้ข้อยุติแล้ว จำนวน ๙ ฉบับ และกลุ่มที่เสนอให้ออกเพิ่มเติม จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็น ๑๑ ฉบับ ทั้งนี้ ร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฯ และร่างประกาศกระทรวงมหาดไทยฯ อยู่ในกลุ่มที่ต้องปรับแก้ไขจำนวน ๙ ฉบับ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๘

๗.๓ คณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติ เมื่อคราวการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ มีมติรับทราบการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายลำดับรอง จำนวน ๑๑ ฉบับ ทั้งนี้ ร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฯ และร่างประกาศกระทรวงมหาดไทยฯ รวมอยู่ใน ๑๑ ฉบับนี้ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๙

๗.๔ กระทรวงมหาดไทยและสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองให้ความเห็นในคราวประชุมพิจารณา ร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การออกหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการประมง พ.ศ. และประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ เห็นว่า การให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดสัญญาเพิ่มเติม ในการขอรับหนังสือคนประจำเรือตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการออกหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายประมง เห็นควรให้มีการผ่านความเห็นชอบจากหน่วยงานความมั่นคงก่อนให้รัฐมนตรีฯ ประกาศกำหนด เนื่องจากการพิจารณาดังกล่าวต้องมีความครอบคลุมด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ และกฎหมายระหว่างประเทศให้ถูกต้อง ครบถ้วน

/๘. ข้อกฎหมาย...

๘. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๘.๑ พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๘๓ คนประจำเรือต้องมีหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทยและในกรณีคนประจำเรือไม่มีสัญชาติไทยต้องได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และต้องได้รับใบอนุญาตให้ทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว

เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกให้อิทธิบัติมีอำนาจเช่นเดียวกับเจ้าท่าตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทยในการออกหนังสือคนประจำเรือ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติในการอนุญาตให้คนต่างด้าวที่ประสงค์จะทำงานในเรือประมงอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวได้ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และมีอำนาจเช่นเดียวกับนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าวในการอนุญาตให้คนต่างด้าวนั้นทำงานในเรือประมงที่จะออกไปทำการประมงในทะเล

การอนุญาตตามวรรคสอง ให้อิทธิบัติปฏิบัติตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีประกาศกำหนดและเมื่อได้ออกหนังสือคนประจำเรือหรือได้อนุญาตให้ผู้ใดแล้วให้แจ้งให้กรมเจ้าท่าสำนักงานตำรวจแห่งชาติและกรมการจัดหางานทราบด้วยทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิคนประจำเรือในการขอหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทยหรือขอใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองและกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว...

๘.๒ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๗ ในกรณีพิเศษเฉพาะเรื่อง รัฐมนตรีโดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีจะอนุญาตให้คนต่างด้าวผู้ใดหรือจำพวกใดเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรภายใต้เงื่อนไขใด ๆ หรือจะยกเว้นไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีใด ๆ ก็ได้ และมาตรา ๘๑ คนต่างด้าวผู้ใดอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือการอนุญาตสิ้นสุดหรือถูกเพิกถอนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๘.๓ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๕ อนุมัติในหลักการร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การออกหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการประมง พ.ศ. และร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การยกเว้นข้อห้ามมิให้คนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการเฉพาะสำหรับคนต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม สามารถมายื่นคำขอรับหนังสือคนประจำเรือเพื่ออยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว และทำงานกับนายจ้างในกิจการประมงทะเล ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ พ.ศ. ๒๕๖๕ รวม ๒ ฉบับ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเป็นเรื่องด่วน แล้วดำเนินการต่อไปได้ และเห็นชอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

๙. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

๙.๑ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานประมงทะเลเพื่อทำงานในเรือประมงโดยเร่งด่วนได้ จึงเห็นสมควรเสนอร่างประกาศฯ เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ความเห็นชอบ จำนวน ๒ ฉบับ ดังนี้

๙.๑.๑ ร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การออกหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการประมง พ.ศ.

๙.๑.๒ ร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ สำหรับคนต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม เพื่อทำงานกับนายจ้างในกิจการประมงทะเล ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่

ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงมหาดไทยได้กร่างประกาศทั้ง ๒ ฉบับ

๙.๒ การดำเนินการออกหนังสือคนประจำเรือสำหรับคนต่างด้าวเพื่อทำงานในเรือประมง ต้องมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมปฏิบัติงานด้วย เห็นควรมอบให้หน่วยงานดำเนินการดังต่อไปนี้

๙.๒.๑ กรมประมง จัดทำทะเบียนประวัติและออกหรือต่ออายุหนังสือคนประจำเรือ

๙.๒.๒ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง จัดเก็บอัตลักษณ์บุคคล (Biometrics) และตรวจลงตราและประทับตราอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวแก่คนต่างด้าว

๙.๒.๓ กระทรวงสาธารณสุข ตรวจสุขภาพ และทำประกันสุขภาพของคนต่างด้าว

๙.๒.๔ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จัดทำสัญญาจ้างซึ่งครอบคลุมการสัมภาษณ์คนต่างด้าว โดยให้สัญญาจ้างเป็นสัญญาที่ระบุระยะเวลาการจ้างและวันสิ้นสุดการจ้างไว้ด้วยพร้อมตรวจสอบความถูกต้อง และลงลายมือชื่อกำกับ

๙.๒.๕ กรมการปกครอง จัดทำทะเบียนประวัติคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย (ทร. ๓๘/๑) และบัตรประจำตัวผู้ไม่มีสัญชาติไทย (บัตรชมพู)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยเอก

(ธรรมนัส พรหมเผ่า)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมประมง

กองบริหารจัดการทรัพยากรและกำหนดมาตรการ

โทร./โทรสาร ๐ ๒๕๖๑ ๐๓๒๑

E - mail: labourseabook.dof@gmail.com